महाबु गाउँपालिकाको आर्थिक विधेयक

गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावनाः गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस ऐनको नाम गाउँपालिकाको **"आर्थिक ऐन, २०७९"** रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७९ साल श्रावण १ गतेदेखि गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. **सम्पत्ति करः** गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र अनुसूची (१) बमोजिम घर कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । सम्पत्ति करको हकमा कार्यविधि बनाई लागु गरिनेछ ।

३. **भूमि कर (मालपोत):** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४. **घर वहाल करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, विद्यालय, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा **अनुसूची (३)** बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५. **व्यवसाय करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा **अनुसूची (४)** बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत **अनुसूची (५)** बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. **सवारी साधन करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भई संचालनमा हुने अटो रिक्सा, ई रिक्सा जस्ता सवारी साधनमा अनुसूची (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

८. **विज्ञापन करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । सो को बाँडफाँड कानुन बमोजिम गरिनेछ ।

९. **मनोरन्जन करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची (८) बमोजिम मनोरञ्जन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । सो को बाँडफाँड कानुन बमोजिम गरिनेछ ।

१०. **बहाल बिटौरी शुल्कः** (१) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका हाट बजार वा पसलमा अनुसूची (९) बमोजिम बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

(२) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै पनि व्यक्ति आफैले निर्माण गरेका कानुन बमोजिम स्वामित्व प्राप्त नगरेका ऐलानी वा पर्ति जग्गामा बनेको संरचनाको लागि अनुसूची (९) बमोजिम बहाल बिटौरी शुल्क लगाईनेछ र असुल उपर गरिनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम निर्माण भएको संरचनामा कुनै प्रकारको व्यापार व्यवसाय संचालन भएको रहेछ भने उपदफा (२) मा उल्लेख भएको बहाल बिटौरी शुल्कका अतिरिक्त अनुसूची (४) मा उलल्ख भएको व्यवसाय करको दर बमोजिम थप बहाल बिटौरी शुल्क लगाईनेछ र असुल उपर गरिनेछ ।

११. **पार्किङ शुल्कः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूची (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

१२. **सेवा शुल्क, दस्तुरः** (१) गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट अनुसूची (११) मा व्यवस्था भए अनुसार सेवा शुल्क र दस्तुर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३. **पर्यटन शुल्कः** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र तोकिएको स्थानमा प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुवाट अनुसूचि (१२) मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।

१४. **ट्रेकिङ्ग, कोयोकिङ, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिप फ्लायर शुल्कः** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कोयोकिङ, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिप फ्लायर सेवा वा व्यवसाय संचालन गरे वापत अनुसूची (१३) बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१५. **अन्य शुल्क तथा जरिवानाः** (१) यस ऐन र प्रचलित कानुन बमोजिमको कर समयमा नबुझाएमा वा गाउँपालिकाको नियम पालना नगरेमा अनुसूची (१४) मा उल्लेख भए बमोजिम जरिवाना असुल उपर गरिनेछ । साथै समयमै कर तथा राजश्व बुझाउने र अनुसूची (१४) मा उल्लेख भएबमोजिमको अवधिभित्र कर बुझाउने फर्म वा व्यक्तिलाई सोही अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिम छूट तथा उचित पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।

(२) यस गाउँपालिकाको मातहतमा रहेका साधन तथा श्रोतहरु भाडामा (बहाल) लगाउन सकिने छ । सोको सञ्चालन र भाडादर कार्यविधिमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

१६. **कर छुटः** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई यस ऐनमा उल्लेख भएको बाहेक कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन । तर,

निम्न बमोजिमको व्यवसाय तथा सिफारिसमा भने छुट दिन बाधा पर्ने छैन ।

(१) अपाङ्ग तथा एकल महिलाले कुनै उद्योग व्यवसाय संचालन गर्न लागेमा लाग्ने दस्तुरमा ५०% छुट दिने ।

(२) सामुदायिक विद्यालयसंग सम्बन्धित सिफारिसमा ६०% छुट दिने ।

(३) नेपाल सरकारबाट अनुदानमा संञ्चालित स्वास्थ्य उपचारसंग सम्बन्धित सिफारिसमा लाग्ने दस्तुरमा पुरै छुट दिने।

(४) अपाङ्ग तथा ज्येष्ठ नागरिकसंग सम्बन्धित सामान्य सिफारिसमा लाग्ने दस्तुरमा पुरै छुट दिने ।

(५) कर छुट सम्बन्धी अन्य व्यवस्था अनुसूची (१४) बमोजिम हुनेछ ।

१७. **कर तथा सेवा शुल्क दस्तुर संकलन सम्बन्धी कार्यविधिः** (१) यो ऐनमा भएको व्यवस्था बमोजिम कर तथा सेवा शुल्क दस्तुर संकलन सम्बन्धी कार्यविधि बनाई लागु गरिनेछ ।

(२) भौतिक पुर्वाधार आर्थिक तथा सामाजिक विकासका कार्यक्रम संचालन गर्दा कार्यपालिकाले कार्यविधि बनाई लागु गर्न सक्नेछ।

१८. **विविध** :(१) यस ऐनमा उल्लेख भएको भन्दा अन्य प्रकृतिको दस्तुर, जरिवानाशुल्क , लिनुपर्ने भएमा महाबु गाउँ कार्यपालिकाले परिमार्जित गरी दस्तुर तोक्न तथा परिमार्जन गर्न सक्नेछ।

(२) यो ऐन तथा यस ऐनमा उल्लेख भएका अनुसूचीमा उल्लेख भएको कर दस्तुरमा अन्योल , भए महाबु गाउँ कार्यपालिकाले राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी प्रष्टयाउन सक्नेछ।

राजश्व प्रशासन सम्बन्धी नीतिहरु	
क्र. सं.	विवरण
१	राजश्व संकलन कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन यसै आ.ब. २०७९।०८० भित्र कर तथा राजश्व संकलन सम्बन्धी कार्यविधि बनाई लागु गरिनेछ ।
२	गाउँपालिका क्षेत्रमा दर्ता भई संचालन हुने अटो रिक्सा/ई रिक्सा जस्ता सवारी साधनरुलाई व्यवस्थापन गर्न सवारी साधन दर्ता तथा नवीकरण कार्यविधि निर्माण गरी लागु गरिनेछ ।
३	समयमै कर दाखिला गर्ने बानिको विकास गर्न पत्र पत्रिका, एफ.एम. तथा सार्वजनिक सूचना मार्फत कर बुझाउन सूचना जारी गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
४	आन्तरिक राजश्व बृद्विका लागि चालु आ.ब मै आन्तरिक राजश्व कार्यालय , घरेलु तथा साना उद्योग, बाणिज्य कार्यालय, यातायात ब्यवस्था कार्यालय, उद्योग बाणिज्य संघ सँग समन्वय गरी कुनै पनि व्यवसाय दर्ता, नवीकरण र खारेजी गर्दा यस कार्यालयको सिफारिशमा मात्र गर्नुपर्ने नीति अवलम्वन गरिनेछ ।
५	गाउँपालिका र निजी क्षेत्र लगाएत अन्य लगानिकर्ताबाट संयुक्त रुपमा सञ्चालित कार्यक्रमहरुमा सेवा दिए बापत कर उठाउदा निजी, सार्वजनिक, साझेदारी (PPP) मोडेल मार्फत अवलम्बन गर्ने नीति लिइनेछ ।

अनुसूची -१

दफा २ संग सम्बन्धित

सम्पत्ती कर (घर कर)

क्र.सं.	राजश्व सकेत	घरको किसिम	रकम रु. ०७८।०७९
१	११३१३	पक्की ढलान	रु.३० प्रति कोठा
२	११३१३	पक्की टीन पथ्थर	रु.२० प्रति कोठा
३	११३१३	कच्ची टीन पथ्थर	रु.५० प्रति घर
४	११३१३	कच्ची फुसको	रु.२५ प्रति घर

क्र.सं.	राजश्व सकेत	मुल्य रु देखि	मुल्याङ्कन (रु.)	मालपोत दर (प्रति रोपनी) रु.
१	११३१४	०	५० हजार सम्म	८००
२	११३१४	५१ हजार देखि	२ लाख सम्म	१०००
३	११३१४	१ लाख देखि	३ लाख सम्म	११००
४	११३१४	२ लाख देखि	४ लाख सम्म	१२००
५	११३१४	४ लाख देखि	५ लाख सम्म	१४००
६	११३१४	६ लाख देखि	१० लाख सम्म	१५००
७	११३१४	१० लाख देखि	२० लाख सम्म	१६००
८	११३१४	१५ लाख देखि	३० लाख सम्म	१८००
९	११३१४	२० लाख देखि	४० लाख सम्म	२०००
१०	११३१४	३० लाख देखि	५० लाख सम्म	२१००
११	११३१४	५० लाख देखि	६० लाख सम्म	२२००
१२	११३१४	७० लाख देखि	७० लाख सम्म	२४००
१३	११३१४	९० लाख देखि	८० लाख सम्म	२५००
१४	११३१४	१ करोड देखि	९०लाख सम्म	२६००
१५	११३१४	१ करोड ५० लाख देखि	१ करोड सम्म	२७००
१६	११३१४	३ करोड देखि	१ करोड ५० लाख सम्म	३०००
१७	११३१४	५ करोड भन्दा माथि	२ करोड सम्म	४५००
१८	११३१४	मुख्य तथा शाखा सडकमा पर्ने ३० मिटर पछाडिको जग्गाको मालपोत तथा भुमीकर प्रति रोपनी रु १२ को दरले लाग्नेछ ।		

अनुसूची-३

दफा ४ संग सम्बन्धित

घर जग्गा बहाल कर

क्र.सं.	राजश्व सकेत	विवरण	रकम रु. 07९।0८0
1	११३३२१	गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, विद्यालय, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक रुपमा बहाल दिएकोमा बहाल कर	बहाल रकमको १० प्रतिशत

अनुसूची ४

दफा ५ संग सम्बन्धित

व्यवसाय कर(२०७९।०८०)

क्र.सं.	राजश्व सकेत	विवरण	कर रकम	
१	१४६११	होटल/लज/रेष्टुरेन्ट/खाजा/नास्ता पसल/मिठाई पसल	दर्ता	नविकरण
१.१	१४६११	५ कोठा वा ५ कोठा भन्दा कम भएको होटलको	५००	३००
१.२	१४६११	५ कोठा देखि माथि भएको होटलको	१०००	५००
१.३	१४६११	२० कोठा भन्दा माथि जति कोठा भएपनि	7500	१०००
१.४	१४६११	मदिरा भएको रेष्टुरेन्ट तथा खाजा घर बार्षिक	६०००	३०००
१.५	१४६११	मदिरा नभएको रेष्टुरेन्ट तथा खाजा घर बार्षिक	५००	२००
१.६	१४६११	सामान्य खाजा/नास्ता/चिया/कफी पसल	५००	२००
२	१४६११	उद्योग व्यवसाय		
२.१	१४६११	काठ चिर्ने बेच्ने समिल/प्लाईउड उद्योग	१५००	८००
२.२	१४६११	आधुनिक सेलर राईस प्लान्ट राखी चामल, दाल, पीठो पिसानी र पेलानी समेत भएको जुनसुकै मिल	१०००	५००
३	१४६११	माछा मासु तथा अण्डा बिक्रेता		
३.१	१४६११	खसी/कुखुरा/बंगुर/सुगुर/राँगा/माछा आदिको बिक्रेता अण्डा समेत	५००	३००
४	१४६११	फलफुल तथा तरकारी पसल		
४.१	१४६११	फलफुल तथा तरकारीको थोक बिक्रेता	५००	२००
४.२	१४६११	फलफुल तथा तरकारीको खुद्रा बिक्रेता	२५०	१००
५	१४६११	सुन चाँदी पसल		
५.१	१४६११	सुन चाँदी लगायत बहुमुल्य गहना बिक्रेता	२०००	१०००
५.२	१४६११	सुन चाँदीको गर गहना मर्मत पसल	१०००	५००
६	१४६११	औषधी उपचार जन्य/पशुपंक्षी आहार पसल		
६.१	१४६११	औषधीको थोक बिक्रेता	५०००	२०००
६.२	१४६११	औषधीको खुद्रा बिक्रेता	१०००	७००
६.३	१४६११	सामान्य जाँच वा ल्याब सहितको औषधी पसल	१०००	७००
६.४	१४६११	सामान्य जाँच सहितको चस्मा पसल	५००	२००
६.५	१४६११	डेण्टल क्लिनिक	५००	२००
६.६	१४६११	सामान्य एग्रोभेट पसल	५००	२००
६.७	१४६११	पशुपंक्षीको दानाको खुद्रा बिक्रेता	५००	२००

७	१४६११	**ईन्स्टिच्युट/प्रतिष्ठान/तालिम केन्द्र**		
७.१	१४६११	फोटोकपी तथा ईमेल ईन्टरनेट पसल	५००	३००
७.२	१४६११	निजी क्षेत्रका क्याम्पस कलेज	१००००	३०००
७.३	१४६११	निजी क्षेत्रका माध्यमिक विद्यालय (कक्षा ९-१२)	८०००	२५००
७.४	१४६११	निजी क्षेत्रका आधारभुत विद्यालय (कक्षा १-८)	६०००	१५००
७.५	१४६११	निजी क्षेत्रका आधारभुत विद्यालय (कक्षा १-५)	५०००	१२००
७.६	१४६११	निजी क्षेत्रका अन्य मन्टेश्वरी तथा पुर्व आधारभुत विद्यालय	३०००	१०००
७.७	१४६११	सिटीभिटी तथा विश्वविद्यालयबाट स्वीकृत प्राविधिक शिक्षालय	२५००	१०००
७.८	१४६११	सिटीभिटी तथा विश्वविद्यालयबाट स्वीकृत साधारण शिक्षालय	२०००	८००
८	१४६११	**मदिराजन्य तथा सुर्तीजन्य पसल**		
८.१	१४६११	मदिराजन्य पदार्थको खुद्रा बिक्रेता	८०००	४५००
८.२	१४६११	पान तथा सुर्तिजन्य पसल	१०००	५००
९	१४६११	**सिलाई/टेलरिङ्ग तथा कपडा धुलाई**		
९.१	१४६११	३ वटा सम्म सिलाई मेसिन भएको टेलरिङ पसल	400	२००
९.२	१४६११	५ वटा सम्म सिलाई मेसिन भएको टेलरिङ पसल	800	३००
९.३	१४६११	८ वटा सम्म सिलाई मेसिन भएको टेलरिङ पसल	१०००	४००
९.४	१४६११	८ भन्दा बढी सिलाई मेसिन भएको टेलरिङ पसल	१२००	५००
९.५	१४६११	सिलाई प्रशिक्षण केन्द्र भएको अवस्थामा थप	500	२००
१०	१४६११	**सैलुन/ब्युटीपार्लर/कस्मेटिक पसल**		
१०.१	१४६११	३ वटा सम्म सिट भएको सैलुन/ब्युटीपार्लर/कस्मेटिक पसल	५००	२००
१०.२	१४६११	३ वटा भन्दा बढी सिट भएको सैलुन/ब्युटीपार्लर/कस्मेटिक पसल	७००	३००
१०.३	१४६११	कस्मेटिक खुद्रा बिक्रेता	६००	२५०
११	१४६११	**ईलेक्ट्रोनिक/हार्डवेयर/मोबाईल पसल/भाँडा पसल**		
११.१	१४६११	इलेक्ट्रोनिक खुद्रा पसल	५००	२००
११.२	१४६११	इलेक्ट्रोनिक खुद्रा पसल/बिजुलीको सामान खुद्रा पसल/मोबाईल खुद्रा/कम्प्यूटर खुद्रा बिक्रेता	१५००	८००
११.३	१४६११	बिजुली पसलको थोक बिक्रेता/कम्प्यूटर तथा पार्टस थोक बिक्रेता	२५००	१२००
११.४	१४६११	घडी रेडियो पसल तथा सामान्य इलेक्ट्रोनिक मर्मत	800	३००
११.५	१४६११	ठुला हार्डवेयर पसल	4500	२५००

११.६	१४६११	साना हार्डवेयर पसल	२०००	१०००
११.७	१४६११	भाँडा वर्तनको थोक विक्रेता	१५००	८००
११.८	१४६११	भाँडाको खुद्रा बिक्रेता	1000	५००
११.९	१४६११	नोटः माथि उल्लेखित पसलमा मर्मत केन्द्र जोडिएको लाई थप	२००	
१२	१४६११	निर्माण व्यवसायी/यातायात व्यवसायी/ढुवानी तथा ट्रान्सपोर्ट व्यवसायी		
१२.१	१४६११	ग बर्गको प्रधान कार्यालय भएको निर्माण व्यवसायी	३५०००	१५०००
१२.२	१४६११	घ बर्गको प्रधान कार्यालय भएको निर्माण व्यवसायी	३००००	१००००
१२.३	१४६११	ग बर्गको स्थानीय कार्यालय भएको निर्माण व्यवसायी	११०००	५०००
१२.४	१४६११	घ बर्गको स्थानीय कार्यालय भएको निर्माण व्यवसायी	३०००	
१२.५	१४६११	प्रधान कार्यालय भएको यातायात व्यवसायी	३०००	१२००
१२.६	१४६११	शाखा कार्यालय भएको यातायात व्यवसायी	२५००	१३००
१२.७	१४६११	साना जीप टेम्पो अटोको स्थानीय कार्यालय भएको व्यवसायी	२०००	१०००
१३	१४६११	सेवा तथा परामर्श सम्बन्धी		
१३.१	१४६११	सामान्य लेखापढी व्यवसायी	800	३००
१३.२	१४६११	क श्रेणीको लेखापरीक्षण व्यवसाय	५०००	२५००
१३.३	१४६११	ख श्रेणीको लेखापरीक्षण व्यवसाय	३०००	१५००
१३.४	१४६११	ग र घ श्रेणीको लेखापरीक्षण व्यवसाय	२५००	१२००
१३.५	१४६११	कन्सल्टेन्सी/ईन्जिनियर/प्राविधिक सेवा व्यवसाय	१००००	५५००
१३.६	१४६११	टेन्ट हाउस तथा साउण्ड सिस्टम र डिजे भएको पसल	3500	१५००
१३.७	१४६११	माईक/बिजुली डेकोरेसन/बैण्ड बाजा पसल	1800	८००
१३.८	१४६११	सटरिङ तथा फर्मा	१०००	५००
१४	१४६११	बैङ्क तथा वित्तीय संघ संस्था/गैरसरकारी संस्था		
१४.१	१४६११	बाणिज्य बैङ्क क वर्ग	५०००	२५००
१४.२	१४६११	विकास बैङ्क ख वर्ग	३०००	१५००
१४.३	१४६११	वित्त तथा फाईनान्स कम्पनी ग वर्ग	३०००	१५००
१४.४	१४६११	लघुवित्त कम्पनी घ वर्ग	२०००	१०००
१४.५	१४६११	गाउँपालिका कार्य क्षेत्र भएको सहकारी संस्था	१०००	
१४.६	१४६११	विदेशी मुद्रा सटही काउन्टर तथा मनिट्रान्सफर	800	३००
१४.७	१४६११	अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था	३०००	
१४.८	१४६११	राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था	२०००	
१४.९	१४६११	एफ.एम.रेडियो	२५००	१५००

१५	१४६११	जुत्ता/चप्पल/कपडा तथा फेन्सी पसल		
१५.१	१४६११	जुत्ता तथा चप्पलको खुद्रा बिक्रेता/फेन्सी खुद्रा बिक्रेता/थान कपडा खुद्रा बिक्रेता	१०००	५००
१६	१४६११	सवारी साधन/सवारी साधनको पार्ट्स/मेसिनरी सामान बिक्री तथा मर्मत		
१६.१०	१४६११	हेभी गाडी तथा मेसिनरी मर्मत	१५००	७००
१६.२०	१४६११	लाईट गाडी तथा अन्य सवारी साधन सर्भिसिङ तथा मर्मत	१०००	५००
१६.३०	१४६११	मोटरसाइकल मर्मत पसल	५००	३००
१७	१४६११	पेट्रोलियम पदार्थ/स्टेशनरी तथा पुस्तक/खाद्यान्न तथा अन्य पसल व्यवसाय		
१७.१	१४६११	कोल्ड ड्रिङसको खुद्रा बिक्रेता	१०००	५००
१७.२	१४६११	पेट्रोल पम्प आधिकारिक विक्रेता	२५००	१५००
१७.३	१४६११	स्टेशनरी तथा पुस्तकको खुद्रा बिक्रेता	१०००	५००
१७.४	१४६११	स्टेशनरी तथा पुस्तकको खुद्रा बिक्रेता/घ्यू तथा तेलजन्य पदार्थ सप्लायर्स/अन्य खुद्रा किराना पसल	1500	७००
१७.५	१४६११	खाद्यान्न पदार्थ/अन्य किराना पसल तथा खुद्रा किराना पसल	१०००	५००
१७.६	१४६११	घुम्ती पसल	२५०	१००
१८	१४६११	छापाखाना/अफसेट/प्रिन्टिङ प्रेस/कलर ल्याब/फोटो स्टुडियो		
१८.१	१४६११	फ्लेक्स मेसिन भएको फ्लेक्स प्रेस	९००	४००
१८.२	१४६११	हस्त लेखन भएको व्यानर पसल	४००	२००
१८.३	१४६११	फोटो स्टुडियो	१०००	५००
१९	१४६११	रिटोटलिङ व्यवसायी (सबै प्रकारको व्यवसायी/सेवा प्रदायक)	1000	

अनुसूची ५

दफा ६ संग सम्बन्धित

जडीबुटी, कबाडी र जीबजन्तु कर(२०७९।०८०)

क.सं.	राजश्व सकेत	विवरण	रकम रु.
1	११६३२	जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर साना व्यवसाय (बार्षिक तीन लाख सम्म कारोबार भएको)	२००
2	११६३२	जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर ठुलो व्यवसाय (बार्षिक तीन लाख भन्दा बढी कारोबार भएको)	२०००

अनुसूची-6

दफा ७ संग सम्बन्धित

सवारी साधन कर(२०७८।०७९)

क्र.सं.	राजश्व सकेत	विवरण	रकम रु.
१	११४५१	अटो रिक्सा ई रिक्सा दर्ता दस्तुर	५००
२	११४५१	अटो रिक्सा ई रिक्सा नवीकरण दस्तुर	२५०

अनुसूची-७

दफा ८ संग सम्बन्धित

विज्ञापन कर(२०७८।०७९)

क्र.सं.	राजश्व सकेत	विवरण	रकम रु.
1	14611	होडिंग वोर्ड, फ्लेक्स वोर्ड प्रति वर्ग फिट	85
2	14611	ग्लो साइनवोर्ड, नियोन साइनवोर्ड, विधुतीय वोर्डहरु प्रति वर्ग फिट	150
3	14611	भित्ते लेखन, सटर पेन्टिंग प्रति वर्ग फिट	10
4	14611	स्टल, गेट (चांडपर्व, मेला महोत्सव) दैनिक	350
5	14611	वेलुन, व्यानर प्रति हप्ता	300
6	14611	ब्यबसायीक दृष्टीले गाडी बाट माईकिंग गर्दा प्रतिदिन	200
7	14611	ब्यबसायीक दृष्टीले रिक्सा टांगा र टेम्पो बाट प्रतिदीन	100
8	14611	मादक पदार्थ एबं धुम्रपानको बिज्ञापनमा	25% थप
	नोटः निजी वा सार्वजनिक स्थानमा होर्डिङ. वोर्ड राख्दा यस कार्यालयको पूर्व स्वीकृति लिई राख्नुपर्नेछ ।		

अनुसूची-७

दफा ८ संग सम्बन्धित

विज्ञापन कर(२०७८।०७९)

क्र.सं.	राजश्व सकेत	विवरण	रकम रु.
1	14611	होडिंग वोर्ड, फ्लेक्स वोर्ड प्रति वर्ग फिट	85
2	14611	ग्लो साइनवोर्ड, नियोन साइनवोर्ड, विधुतीय वोर्डहरु प्रति वर्ग फिट	150
3	14611	भित्ते लेखन, सटर पेन्टिंग प्रति वर्ग फिट	10
4	14611	स्टल, गेट (चांडपर्व, मेला महोत्सव) दैनिक	350
5	14611	वेलुन, व्यानर प्रति हप्ता	300

6	14611	ब्यबसायीक दृष्टीले गाडी बाट माईकिंग गर्दा प्रतिदिन	200
7	14611	ब्यबसायीक दृष्टीले रिक्सा टांगा र टेम्पो बाट प्रतिदीन	100
8	14611	मादक पदार्थ एवं धुम्रपानको बिज्ञापनमा	25% थप

नोटः निजी वा सार्वजनिक स्थानमा होर्डिड. वोर्ड राख्दा यस कार्यालयको पूर्व स्वीकृति लिई राख्नुपर्नेछ

अनुसूची-८

दफा ९ संग सम्बन्धित

मनोरञ्जन कर

क्र.सं.	राजश्व सकेत	विवरण	रकम रु. ०7९।०८०
1	१४२९१	केवुल नेटवर्क सर्भिस	१०००
2	१४२९१	सर्कस तथा खेल तमासा, रमाईलो मेला/जात्रा	**५००**
2.1	१४२९१	दैनिक (रमाईलो मेला तथा सर्कस/तमासा/जात्रा)	१०००

अनुसूची-९

दफा १० संग सम्बन्धित

बहाल बिटौरी शुल्क(२०७८।०७९)

क्र.सं.	राजश्व सकेत	विवरण	रकम रु.
१	११३२२	गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण भएको कानुन बमोजिम स्वामित्व प्राप्त नगरेको ऐलानी वा पर्ति जग्गामा निर्माण भएको संरचनाको प्रति संरचना	
1.1	११३२२	पक्की ढलान	500
1.2	११३२२	पक्की टीन/पत्थर	300
1.3	११३२२	कच्ची टीन/पत्थर/खर	150
२	११३२२	गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका कानुन बमोजिम स्वामित्व प्राप्त नगरेको ऐलानी वा पर्ति जग्गामा प्रति रोपनी बहाल विटौरी शुल्क बार्षिक	**50**
३	११३२२	गाउँपालिका क्षेत्रभित्र विभिन्न चाडपर्वहरुमा पसल राख्ने व्यावसायीलाई प्रतिदिन बहाल बिटौरी शुल्क	**100**

अनुसूची १०

दफा ११ संग सम्बन्धित

पार्किङ्ग शुल्क (२०७८।०७९)

क्र.सं.	राजश्व सकेत	विवरण	रकम रु.
1	१४२४१	मोटरसाइकल	10
2	१४२४१	साइकल	5
3	१४२४१	आटो रिक्सा/ई रिक्सा	15
4	१४२४१	जिप/कार/ट्रयाक्टर	20
5	१४२४१	बस, ट्रक	30

अनुसूची-११

दफा १२ संग सम्बन्धित

सेवा, शुल्क, दस्तुर (२०७८।०७९)

क्र.सं.	राजश्व सकेत	विवरण	रकम रु.
1	१४२२९	**गाउँपालिकाको मातहत रहेका हलको भाडा**	
1.1	१४२२९	व्यक्तिलाई प्रतिदिन	१०००
1.2	१४२२९	संघसंस्थालाई प्रतिदिन	१५००
२	१४२२१	**न्यायिक समिति अन्तरगतको सेवा शुल्क**	
2.1	१४२२१	निवेदन पत्र शुल्क	१००
2.2	१४२२१	प्रति उत्तर पत्र	100
2.3	१४२२१	मिला पत्र गराए वापत पक्ष र विपक्ष दुवैबाट मिलापत्र शुल्क (प्रत्येक पक्षबाट अलग अलग लिईने)	२५०
३	१४२२९	**अन्य सेवा शुल्क एवं सिफारिस दस्तुर:**	
३.१	१४२२९	धितो रोक्का सिफारिस वापत	५००
३.२	१४२२९	घरबाटो प्रमाणित (खरिद विक्री प्रयोजन)	५००
३.३	१४२२९	घरबाटो प्रमाणित अन्य प्रयोजन (अंशबण्डा लगायत)	५००
३.४	१४२२९	चलन चल्ती मूल्य सिफारिस (सर्जमिन वाहेक)	३००
३.५	१४२२९	नागरिकता सिफारिस (वंशज)	१००
३.६	१४२२९	नागरिकता सिफारिस (अङ्गिकृत)	५००
३.७	१४२२९	नागरिकता सिफारिस प्रतिलिपि	१००
३.८	१४२२९	नाता प्रमाणित सिफारिस दस्तुर	५००

३.९	१४२२९	नाम थर संशोधन दस्तुर	२५०
3.10	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर३५ दिनभित्र निःशुल्क ३६ दिनपछि विलम्व शुल्क	१००
3.11	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि	५००
3.12	१४२२९	स्थानीय बसोवास प्रमाणित दस्तुर	२००
3.13	१४२२९	चरित्र प्रमाणित दस्तुर	२५०
3.14	१४२२९	विधुत, टेलिफोन जडान सिफारिस दस्तुर	५००
3.15	१४२२९	विधुत, टेलिफोन जडान सिफारिस दस्तुर औद्योगिक प्रयोजन	७००
3.16	१४२२९	तिन पुस्ते, फोटो टाँस, जीर्ण श्रेष्ता, ज.ध. प्रतिलिपी सिफारिस	२५०
3.17	१४२४३	सर्जमीन मुचुल्का दस्तुर	१५०
3.18	१४२४३	चार किल्ला प्रमाणित दस्तुर	३००
3.19	१४२४३	पिकनिक स्पोर्ट शुल्क	२५०
3.20	१४२४३	होमस्टे सञ्चालन गर्ने घरदर्ता सिफारिस	५००
3.21	१४२४३	अविवाहित प्रमाणित (सर्जमिन वाहेक)	२५०
3.22	१४२४३	कागजात नक्कल प्रतिपाना / फोटो खिचेको प्रतिपाना	१०
3.30	१४२४३	साना घरेलु उद्योग (दालमोट, वेसार, मसला) दर्ता सिफारिस	५००
3.31	१४२४३	अन्य उद्योग (मझौला) दर्ता सिफारिस	१०००
3.32	१४२४३	अन्य उद्योग (ठुला) दर्ता सिफारिस	५०००
3.33	१४२४३	रुख कटान सिफारिस प्रति रुख	१००
	१४२४३	नोटः सि.नं. 3.32 मा उल्लेख भएको सेवा शुल्कको हकमा जमिन सतह देखि ४ फिट ६ ईन्चमा मापन गर्दा गोलाई ३६ ईन्च भन्दा कम भएमा आधा दस्तुर लाग्नेछ।	
3.34	१४२४३	व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि	100
3.35	१४२४३	विविध सिफारिस दस्तुर माथि उल्लेख नभएकाको हकमा	५००
3.36	१४२४३	कृषक समूह दर्ता दस्तुर	५००
3.37	१४२४३	कृषक समूह नवीकरण दस्तुर	२५०
3.38	१४२४३	पशु पर्छी फर्म सिफारिस/दर्ता दस्तुर/बीमा प्रयोजन सिफारिस	५००
3.39	१४२४३	पंक्षी निर्यात सिफारिस शुल्क प्रति जिउ	15
3.40	१४२४३	पशु निर्यात सिफारिस शुल्क प्रति जीउ साना चौपाया (भेडा बाख्रा बंगुर सुंगुर लगायत साना घरपालुवा पशुहरु पाठा-पाठी बाहेक)	५०
3.41	१४२४३	पशु निर्यात सिफारिस शुल्क प्रति जीउ ठुला चौपाया (गाई भैसी रांगा गोरु घोडा खच्चर लगायत ठुला पशुपंक्षी बाच्छा-बाच्छी पाडा-पाडी बाहेक)	100

3.42	१४२४३	कृषि ऋण सिफारिस	१५०
3.43	१४२४३	संस्था दर्ता तथा नवीकरण सिफारिश दस्तुर	१०००
3.44	१४२४३	निजी बन दर्ता तथा नवीकरण दस्तुर	२०००
4	**14229**	**पशुपंक्षी उपचारको लागि नाम दर्ता शुल्क**	
4.1	14229	उपचारका लागि नाम दर्ता शुल्क (पंक्षी जातहरु कुखुरा हाँस लगायत)	१०
4.2	14229	उपचारका लागि नाम दर्ता शुल्क (भेडा, बाख्रा, सुंगुर, बुँगुर लगायत)	२५
4.3	14229	उपचारका लागि नाम दर्ता शुल्क (गाई, गोरु, राँगा, भैंसी लगायत)	50
4.4	14229	उपचारका लागि नाम दर्ता शुल्क (कुकर, बिरालो लगायत)	20
4.5	14229	उपचारका लागि नाम दर्ता शुल्क (घोडा खच्चर लगायत)	60
5	**14229**	**पशुपन्छी विकास शाखा तर्फको प्रयोगशाला सेवा शुल्क**	
5.1	14229	गोबर परीक्षण	५०
5.2	14229	थुनेलो परीक्षण	२५
6	**14229**	**पशुपन्छी विकास शाखा तर्फको पोष्टमार्टम सेवा शुल्क**	
6.1	14229	पंक्षी जन्य तर्फ प्रति जिउ	१००
6.2	14229	पशु तर्फ प्रति जीउ साना चौपाया (भेडा बाख्रा बंगुर सुंगुर लगायत साना घरपालुवा पशुहरु पाठा-पाठी बाहेक)	५००
6.3	14229	पशु तर्फ प्रति जीउ ठुला चौपाया (गाई भैसी रांगा गोरु घोडा खच्चर लगायत ठुला पशुपंक्षी बाच्छा-बाच्छी पाडा-पाडी बाहेक)	१०००
7	**14229**	**पशुपन्छी विकास शाखाको कृतिम गर्भाधान तथा बन्ध्याकरण सेवा शुल्क**	
7.1	14229	कृतिम गर्भाधान शुल्क (गाई र भैसी मात्र)	२५
7.2	14229	पशु बन्ध्याकरण (बोका लयायत सानो पशु चौपाया तर्फ) शुल्क	१०
7.3	14229	पशु बन्ध्याकरण (बहर राँगो लयायत ठूलो पशु चौपाया तर्फ) शुल्क	५०
7.4	14229	पशु बन्ध्याकरण (सुगुर लयायत सानो पशु चौपाया तर्फ) शुल्क	१००
8	**113321**	**घर जग्गा मूल्याङ्कन (विद्यार्थी प्रयोजन)**	
8.1	113321	पच्चीस लाख सम्म रु.	७५०
8.2	113321	पचास लाख सम्म रु.	१०००
8.3	113321	एक करोड सम्म रु.	२५००
8.4	113321	एक करोड भन्दा बढी रु.	५०००
9	**113321**	**घर जग्गा मूल्याङ्कन (विद्यार्थी बाहेक अन्य प्रयोजन)**	

9.1	113321	पच्चीस लाख सम्म रु.	१०००
9.2	113321	पचास लाख सम्म रु.	१५००
9.3	113321	एक करोड सम्म रु.	४०००
9.4	113321	एक करोड भन्दा बढी रु.	१००००
10	**14245**	**आयस्रोत प्रमाणित (विद्यार्थी प्रयोजन)**	
10.1	14245	पाँच लाख सम्म रु.	२५०
10.2	14245	बीस लाख सम्म रु.	७५०
10.3	14245	पचास लाख सम्म रु.	१५००
10.4	14245	एक करोड सम्म रु.	५०००
10.5	14245	एक करोड भन्दा बढी रु.	10000
11	**14245**	**आयस्रोत प्रमाणित (विद्यार्थी बाहेक अन्य प्रयोजन)**	
11.1	14245	पाँच लाख सम्म रु.	५००
11.2	14245	बीस लाख सम्म रु.	१५००
11.3	14245	पचास लाख सम्म रु.	१००००
11.4	14245	एक करोड सम्म रु.	१८०००
11.5	14245	एक करोड भन्दा बढी रु.	25000
12	१४२४२	**घर नक्सापास दस्तुर तथा अभिलेखीकरण शुल्क**	
12.1	१४२४२	RCC पक्की भवन नक्सापास दस्तुर व्यापारिक प्रयोजन प्रति वर्ग फिट	10
12.2	१४२४२	RCC पक्की भवन नक्सापास दस्तुर अन्य प्रयोजन प्रति वर्ग फिट	7
12.3	१४२४२	ट्रस्ट मोडेल भवन नक्सापास दस्तुर व्यापारिक प्रयोजन प्रति वर्ग फिट	6
12.4	१४२४२	ट्रस्ट मोडेल भवन नक्सापास दस्तुर अन्य प्रयोजन प्रति वर्ग फिट	5
12.5	१४२४२	घर अभिलेखीकरण शुल्क बार्षिक पक्की घर	800
12.6	१४२४२	घर अभिलेखीकरण शुल्क बार्षिक अर्धपक्की टिन पत्थर घर	५००
12.7	१४२४२	घर अभिलेखीकरण शुल्क बार्षिक कच्ची घर	२५०
3.23	१४२४२	नक्सा प्रतिलिपि प्रति थान	१००
3.24	१४२४२	नक्शा नामसारी दस्तुर	५००
3.25	१४२४२	नामसारी, ठाउँसारी (व्यापार, ब्यावसाय)	२५०
3.26	१४२४२	नक्शा पास किताव दस्तुर	१०००
3.27	१४२४२	अमिन सेवा शुल्क प्रति कित्ता १ रोपनी सम्म	१०००
3.28	१४२४२	अमिन सेवा शुल्क २ देखि १० रोपनी सम्म	२५००

3.29	१४२४२	अमिन सेवा शुल्क १० रोपनी भन्दा माथि	३०००

13	14246	विद्यालय स्वीकृत/कक्षा थप स्वीकृत	
13.1	14246	पूर्व प्राथमिक विद्यालय स्वीकृत दिए वापत	5000
13.2	14246	एक देखि पाँच कक्षा सम्मको आधारभुत विद्यालय स्वीकृत	10000
13.3	14246	एक देखि आठ कक्षा सम्मको आधारभुत विद्यालय स्वीकृत	15000
13.4	14246	माध्यमिक विद्यालय स्वीकृत	20000
13.5	14246	एक देखि पाँच कक्षा सम्मको आधारभुत विद्यालय कक्षा थप स्वीकृत	1000
13.6	14246	एक देखि आठ कक्षा सम्मको आधारभुत विद्यालय कक्षा थप स्वीकृत	2000
13.7	14246	कक्षा थप स्वीकृत माध्यमिक विद्यालय	3000

अनुसूची-12

दफा १३ संग सम्बन्धित

पर्यटन शुल्क

क्र.सं.	विवरण	रकम रु. 07९।0८0
1	पर्यटन शुल्क	५00

अनुसूची १३

दफा १४ संग सम्बन्धित

ट्रेकिङ्ग, कोयोकिङ, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिप फ्लायर शुल्क

क्र.सं.	विवरण	रकम रु. 07९।0८0
1	ट्रेकिङ्ग, कोयोकिङ, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिप फ्लायर शुल्क	५00

अनुसूची १४

दफा १५ को उपदफा १ र दफा १६ को उपदफा ५ संग सम्बन्धित

जरिवाना तथा छुट (आ व २०७८।०७९)

क्र.सं.	विवरण	रकम रु.
1.0	**भुमि तथा मालपोत, सम्पत्ति कर, घर कर र व्यवसायिक कर असुल गर्दा तपसिल बमोजिम छुट तथा जरिवाना दिने**	
1.1	आ.व.को पहिलो चौमासिकमा बुझाउन आउने करदाताहरुलाई १० **प्रतिशत** छुट दिइनेछ ।	
1.2	आ.व.को दोश्रो चौमासिकमा बुझाउने आउनेलाई **५ प्रतिशत** छुट दिनइनेछ ।	
1.3	आ.व.को तेस्रो चौमासिकमा बुझाउन आउनेलाई कुनै छुट दिनइनेछैन ।	

1.4	गत वर्षको कर तिर्न बाकि रहेका करदाताहरुलाई श्रावण महिना देखि कर तिर्न आएमा १० प्रतिशतले जरिवाना लगाइनेछ ।	
1.5	तेस्रो वर्ष कर तिर्न आउनेलाई २० प्रतिशतले थप जरिवाना लगाइनेछ ।	
1.6	चौथो आ.व. देखि माथि सम्मको नबुझाएकोलाई ३५ प्रतिशत थप जरिवाना लगाइनेछ ।	
2.0	एउटै पसल भित्र मिल्दाजुल्दा सामानहरु राखि व्यवसाय सञ्चालन गरिरहेका व्यवसायिहरुको करको दर कायम गर्दा पसलमा ठुलो परिमाणमा रहेको सामग्रीलाई आधार मानि एउटै करको दर कायम गरिनेछ तर आधिकारीक डिलर लिई व्यवसाय सञ्चालन गरेको हकमा भने डिलरको आधारमा अलग अलग कर बुझाउनु पर्नेछ ।	
3.0	पशु चौपाया छाडा छोडेर वा निर्माण सामाग्री सडकमा राखेर सडक अवरोध गरेमा	
3.1	सडक छेउमा निर्माण सामग्री राखेर वा सडकको नालीमा सामाग्री राखेर तथा पशु चौपाय वाधी सडक अवरोध गरेमा पहिलो पटकलाई	५००
3.2	सडक छेउमा निर्माण सामग्री राखेर वा सडकको नालीमा सामाग्री राखेर तथा पशु चौपाय वाधी सडक अवरोध गरेमा दोस्रो पटकलाई	१०००
3.3	सडक छेउमा निर्माण सामग्री राखेर वा सडकको नालीमा सामाग्री राखेर तथा पशु चौपाय वाधी सडक अवरोध गरेमा तेस्रो पटक वा सो भन्दा बढी	१५००
4.0	ईजाजत विना कसैले मदिरा जन्य पदार्थ, सूर्तिजन्य मालसामान विक्रि वितरण गरेमा	
4.1	ईजाजत विना कसैले मदिरा जन्य पदार्थ, सूर्तिजन्य मालसामान विक्रि वितरण गरको पाईएमा पहिलो पटकलाई	३०००
4.2	ईजाजत विना कसैले मदिरा जन्य पदार्थ, सूर्तिजन्य मालसामान विक्रि वितरण गरको पाईएमा दोस्रो पटकलाई	५०००
4.3	ईजाजत विना कसैले मदिरा जन्य पदार्थ, सूर्तिजन्य मालसामान विक्रि वितरण गरको पाईएमा तेस्रो पटक वा सो भन्दा बढी	१००००
5.0	आफ्नो घर,पसल,उद्योग अगाडीको सडक तथा आगन स्वयम् सफा राख्नुपर्नेछ । तोकिएको मापदण्ड विपरीत फोहोर गरेको पाईएमा निम्न बमोजिम जरिवाना लगाईनेछ ।	
5.1	प्रथम पटकलाई	२५०
5.2	दोस्रो पटकलाई	५००
5.3	तेस्रो पटक वा सो भन्दा बढी	१०००
6.0	गाउँपालिकाको नियम पालना नगरेमा वा गाउँपालिकाको निर्देशन अटेर गरेमा	
6.1	प्रथम पटकलाई	५००
6.2	दोस्रो पटकलाई	२५००
6.3	तेस्रो पटक वा सो भन्दा बढी	५०००
7.0	नदीजन्य पदार्थ उत्खनन तथा ओसार पसार सम्बन्धमा	
7.1	अनुमति बिना नदीजन्य पदार्थ उत्खनन गर्ने उद्देश्यले घाटमा प्रवेश गरेमा प्रति सवारी साधन	५०००
7.2	अनुमति बिना घाटमा प्रवेश गरी नदीजन्य पदार्थ उत्खनन गरेमा प्रति सवारी साधन	१००००
7.3	तोकिएको स्थानमा वाहेक अन्यत्रबाट नदीजन्य पदार्थ उत्खनन गरेमा (अनुमति लिएको भए समेत)	१००००

नोटः क्र.सं. ३.१ देखि ३.३, ४.१ देखि ४.३, ५.१ देखि ५.३, ६.१ देखि ६.३ र ७.१ देखि ७.३ मा व्यवस्था भएको जरिवाना असुल गर्दा जरिवाना रकमको २५% रकम जरिवाना असुल गर्दा खटिने कर्मचारी तथा सुरक्षा कर्मीलाई दामासाहीले प्रोत्साहन स्वरुप दिईनेछ ।